

prima instanță, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău dosarul nr. 3ra-1094/2017
judecător: V. Chiselita
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici

Î N C H E I E R E

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripliuc, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripliuc împotriva Ministerului Educației al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripliuc, prin intermediul avocatului

Veaceslav Roșca și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 06 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2015 Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza și Tatiana Scripliuț s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației al RM cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recunoașterii și echivalării actelor de studii.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat că, la 17 martie 2015 s-au adresat Ministerului Educației prin care au solicitat recunoașterea și echivalarea actelor de studii, eliberate de autoritățile din stânga Nistrului- Universitatea Interregională din or. Tiraspol în domeniul medicinei și farmaciei, din partea autorităților constituționale din Republica Moldova.

Prin avizul nr.05/1-15-2137 din 24 aprilie 2015 expediat de Ministerul Educației la 30 aprilie 2015 în adresa reprezentantului reclamanților, s-a comunicat că diplomele eliberate de autoritățile din raioanele de est ale țării și or. Bender, începând cu anul 1992, produc aceleași efecte juridice ca și actele de studii eliberate de instituțiile de învățământ din partea dreaptă a Nistrului. Totodată a fost indicat că pentru confirmarea legalității diplomelor este necesar de a se susține diferențele de examene sau examenele de absolvire/licență.

Mai indică că, Ministerul Educației continuă politica sa de discriminare aplicată față de cetățenii Republicii Moldova pe diferite criterii, aplicând selectiv legislația națională, cea internațională și promovând interesele de grup bazându-se doar pe interesele de ordin economic.

Susțin că, la 16 mai 2015 prin cerere prealabilă, au solicitat revocarea actului administrativ nr.05/1-15-2137, care urma să fie examinată până la 16 iunie 2015, fapt care nu a fost efectuat de către Minister.

Invocă reclamanții că în perioada 2012-2014, au absolvit Universitatea Interregională din or. Tiraspol, obținând calificarea de Provizor, fapt confirmat prin eliberarea diplomelor ce atestă studiile în domeniul Medicinii și Farmacologiei.

Totodată rețin că s-au confruntat cu dificultăți la angajarea în câmpul muncii, inclusiv prin interdicțiile autorităților abilitate din Republica Moldova, care nu recunosc actele de studii, eliberate de autoritățile din stânga Nistrului, invocând diferite motive, ce în final lezează drepturile cetățenilor la libera alegere, la studii și la muncă.

Menționează că problema recunoașterii diplomelor vizate este politizată de unii funcționari, inclusiv din cadrul Ministerului Educației, iar reclamanții sunt în căutarea locurilor de muncă și nu pot să își realizeze drepturile constituționale.

Mai reiterează că, nu doresc să devină ostaticii unor disensiuni de ordin geopolitic, însă problema abordată există și ea urmează a fi rezolvată pentru a asigura posibilitatea de a munci în țară.

Consideră reclamantii că prin actul administrativ nr.05/1-15-2137 emis de către Ministerul Educației la 24 aprilie 2015 le sunt lezate dreptul la muncă, dreptul la administrare, inclusiv dreptul la proprietate, prevăzute de prevederile Protocolului adițional al CEDO și a Constituției.

Solicită reclamantii revocarea actului administrativ nr.05/1-15-2137 din 24 aprilie 2015, obligarea recunoașterii și echivalării actelor de studii eliberate de autoritățile din stânga Nistrului.

La 15 ianuarie 2016, Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripluc, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca au depus cerere suplimentară prin care au solicitat repunerea în termen a acțiunii, motivând că au primit răspunsul de la Ministerul Educației din 24 aprilie 2015, la 30 aprilie 2015, iar la 15 mai 2015 a fost depusă cerere prealabilă, care nu a fost soluționată de minister, astfel că la 16 iunie 2015 au înaintat acțiune în judecată, care prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 iulie 2015 a fost restituită din cauză că mandatul avocatului nu a fost semnat de toate persoanele pe care le reprezenta.

Totodată au menționat că cererea de chemare în judecată a fost înaintată repetat și prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 august 2015 a fost restituită, ca ulterior prin raportul Consiliului Superior al Magistraturii din 29 septembrie 2015 să se constate că judecătorul a luat o hotărâre pripită de a restitui cererea de chemare în judecată ce contravine prevederilor art.171 alin.(1) CPC. Astfel, acțiunea a fost înaintată repetat.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iunie 2016 a fost respinsă acțiunea ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La 10 iunie 2016, Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripluc, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de către Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana

Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocaru, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripluc, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 06 iunie 2016.

La 22 august 2017, Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocaru, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripluc, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că decizia instanței de apel este emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Au mai menționat că instanțele naționale nu aplică uniform legislația, fapt ce duce în mod inevitabil la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Consideră că instanța nu a luat în considerare că motivul invocat de reprezentantul Ministerului Educației referitor la faptul că diplomele de studii eliberate de autoritățile transnistrene sunt pe de o parte egale cu cele din dreapta Nistrului, iar din altă abordare actele de studii sunt necesare de a le confirma suplimentar prin decizia unei comisii create pe lângă o instituție de învățământ similară celei care a eliberat actele recurenților, este unul ilegal.

Totodată susțin că Ministerul Educației nu a prezentat probe care ar demonstra insuficiența pregătirii cadrelor de Universitatea din or.Tiraspol.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 22 august 2017 în termen, în cazul în care copia deciziei a fost expediată participanților la proces la 30 mai 2017 (f.d.104, vol.II), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 20 septembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Educației cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) a aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că, Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripliu, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca, în cererea de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripliu, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Lilia Talmazan, Veronica Petiș, Natalia Cervonnaia, Diana Cirimpei, Natalia Lesnic, Natalia Iusiumbeli, Cornelia Pascari, Natalia Doga, Natalia Curchi, Olga Sochirean, Maria Cheptene, Mihaela Burlacu, Snejana Tozlovan, Natalia Vozian, Raisa Cojocar, Mariana Frunză, Silvia Moscaliciuc, Irina Buga, Marina Angheluța, Viorica Grajdian, Marina Coțofan, Tatiana Postoroncă, Elvira Basarab, Elena Turcu, Alina Terman, Angela Florea, Irina Butuc, Felicia Galemba, Dorina Cuznețov, Ana Calinicenco, Svetlana Spinei, Iuri Sarandi, Oxana Grumeza, Tatiana Scripliu, prin intermediul avocatului Veaceslav Roșca se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală